

XALQ TA'LIMI

ISSN 2181-7839

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGINING
ILMIY-METODIK JURNALI

Muassis:
O'zbekiston Respublikasi maktabgacha va maktab ta'lifi vazirligi

PUBLIC EDUCATION

SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL
MINISTRY OF PRESCHOOL AND SCHOOL EDUCATION
OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

2023

5/2-son
(Sentabr-Oktabr)

Jurnal 1918-yil dekabr oyidan chiqsa boshlagan
O'zMAA tomonidan 2013-yil 4-martda qaytadan ro'yxatga olinib, 0104-raqamli guvohnoma berilgan.

TOSHKENT

X _T	TAHRIRIYAT	
	4	Ta'lim sifatini oshirish – yangi O'zbekiston taraqqiyotining yakkayu yagona to'g'ri yo'lidir
TA'LIM VA TARBIYA NAZARIYASI		
N. Jo'rayev	6	O'zbekistonda oliy ta'limning xalqarolashuvi va uni ta'lim sifatiga ta'siri
Sh. Muslimov	12	Bo'lajak texnologik ta'lim o'qituvchilarining kasbiy rivojlanishda kasbiy grafik kompetentlik muammo sifatida
Sh. Primov	15	Pedagogika oliy o'quv yurti talabalarida kommunikativ o'zini o'zi rivojlantirishning rag'batlantirilishi
M. Baratov	20	Oliy ta'lim muassasalarida mutaxassislarini kasbiy faoliyatga tayyorlash
A.X. Tillayev	24	Talabalarning kasbiy va shaxsiy rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari
TA'LIM VA TARBIYA METODIKASI		
B.A. Olimov	27	Fizikani raqamli texnologiyalardan foydalanib o'qitishda o'quvchilarning hayotiy ko'nikmalarini shakllantirish
R. Boltayeva	31	Kimyo fanini individual yondashuv asosida o'qitishning samarali omillari va tamoyillari
A. Ernazarov	34	Ta'lim klasteri sharoitida o'quvchilarning elektromagnetizmga oid amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish
N. Atakulova	39	Talabalar dunyoqarashini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari va komponentlari
Sh.S. Kochqarova	43	Boshlang'ich sinf o'quvchilarini motvatsiyasini kuchaytirishda didaktik o'yinlardan foydalanish imkoniyatlar
ZAMONAVIY TA'LIM TEXNOLOGIYALARI		
U.X. To'raqulov	49	Raqamli texnologiyalar negizida bo'lajak o'qituvchilarni tayyорлашда axborot resurslaridan foydalanish
J.R. Axmedov	53	Axborotlashtirilgan ta'lim muhitini shakllantirishning muhim jihatlari
MILLIY TA'LIM TEXNOLOGIYALARI NAZARIYA VA AMALIYOT		
T.M. Isaqulov	59	Darslarda uch o'Ichovli kompyuter grafikasidan foydalanish
A. Tillaboyev	62	Raqamli texnologiyalar asosida astrofizikani o'qitishning ayrim masalalari
F.S. Maxamatova	65	Oliy ta'lim tizimida bo'lajak o'qituvchilarni raqamli ta'lim muhitida intellektual faoliyatga olib kirish yo'llari
M. Mamataliyeva	68	Kreativlik qobiliyatni rivojlantirishda interfaol ta'lim texnologiyasining ahamiyati
MILLIY TA'LIM TEXNOLOGIYALI		
U. Otaboboyeva	72	Talabalarni badiiy meros asosida ma'naviy-estetik rivojlantirish nazariyasidan foydalanish
L. Shabdullayeva	77	Imom buxoriy asarlari asosida o'quvchi-yoshlarda milliy iftixor tuyg'ularini tarkib toptirishning rivojlanish tendentsiyalari

F. Bayjonov	81	Oila va umumiyl o'rta ta'lism muassasalari hamkorligida gender madaniyatni shakllantirish
S. Azimova	86	Farzand tarbiyasida ota-onalar pedagogik madaniyatini rivojlantirish mexanizmlari
HUQUQ VA HUQUQIY TARBIYA		
B. Abdullayev	89	Imkoniyati chyeklangan boshlang'ich sinf o'quvchilari huquqiy madaniyatini shakllantirish omillari va tamoyillari
MAKTABGACHA TA'LIM		
N. Abdullayeva	92	Maktabgacha ta'limga xususiy malaka oshirish instituti – tizim ravnaqining asosiy omili sifatida
N.J. Abdusamatova	97	Maktabgacha ta'im tashkilotlarining rivojlantiruvchi markazlari-dagi faoliyat turlariga integrativ yondashuv asosida bolalarni maktab ta'limga tayyorlash
D. Xomidova	102	Maktabgacha ta'limga tashkilotlaridagi pedagogik faoliyatlarini tashkil etishda tarbiyachining mahorati
Z. Jo'rayeva	106	Maktabgacha yoshdagagi bolalarni rivojlanish sohalari kompe-tensiylariga integratsion yondashish asosida ma'naviy-axloqiy tarbiyalash imkoniyatlari
PSIXOLOGIYA		
O'. Mamajonov	110	Bo'lajak o'qituvchilarda ma'naviy kompetentlikni rivojlantirish-ning pedagogik-psixologik imkoniyatlari
QIYOSIY PEDAGOGIKA		
O. Qodirov	115	Turli davlatlarda ijtimoiy-psixologik va psixoprofilaktik xizmat-ning shakllanishi
KORREKSION PEDAGOGIKA		
S. Dangalov	120	Ko'zi ojiz bolalarni savodga o'rgatish metodikasi
B. Fozilov	123	Eshitishida muammolari bo'lgan bolalarda faol fuqarolik kom-petensiylarini shakllantirish
X. Yunusova	126	Bo'lajak maxsus pedagoglarni inklyuziv ta'limg muhitida o'quvchilar faoliyatini tashkil etishga tayyorlash
XALQ PEDAGOGIKASI		
Sh. Abdujalilova	129	Abdurauf Fitratning pedagogik ta'limgotidan foydalanish
M. Soipnazarova	133	Abdurauf Fitrat asarlarining barkamol avlodni tarbiyalashdagi ahamiyati
СОВРЕМЕННЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ		
Н. Эргашева	136	Возможности применения технологии искусственного интеллекта в обучении иностранным языкам в вузе
КОРРЕКЦИОННАЯ ПЕДАГОГИКА		
С. Мухаммадиева	141	Воспитание нравственной зрелости в работе Ахмада Яссави

Abdurazzoq ERNAZAROV,

Chirchiq davlat pedagogika universiteti fizika kafedrasи
katta o'qituvchisi, p.f.f.d.

TA'LIM KLASTERI SHAROITIDA O'QUVCHILARNING ELEKTROMAGNETIZMGA OID AMALIY KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH

Annotation

Ushbu maqolada ta'lrim klasteri sharoitida o'quvchilarning elektromagnetizmga oid amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi to'g'risida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar. Elektromagnetizm, laboratoriya, innovatsiya, politexnik ta'lrim, fizik kattalik, fizik eksperiment, laboratoriya jihozlari, pedagogik ta'lrim innovatsion klasteri.

В статье представлена информация о методике формирования у студентов практических компетенций по электромагнетизму в условиях образовательного кластера.

Ключевые слова. Электромагнетизм, лаборатория, инновация, политехническое образование, физическая величина, физический эксперимент, лабораторное оборудование, инновационный кластер педагогического образования.

This article provides information on the methodology of developing students' practical competencies in electromagnetism in the context of an educational cluster.

Key words. Electromagnetism, laboratory, innovation, polytechnic education, physical quantity, physical experiment, laboratory equipment, pedagogical education innovation cluster.

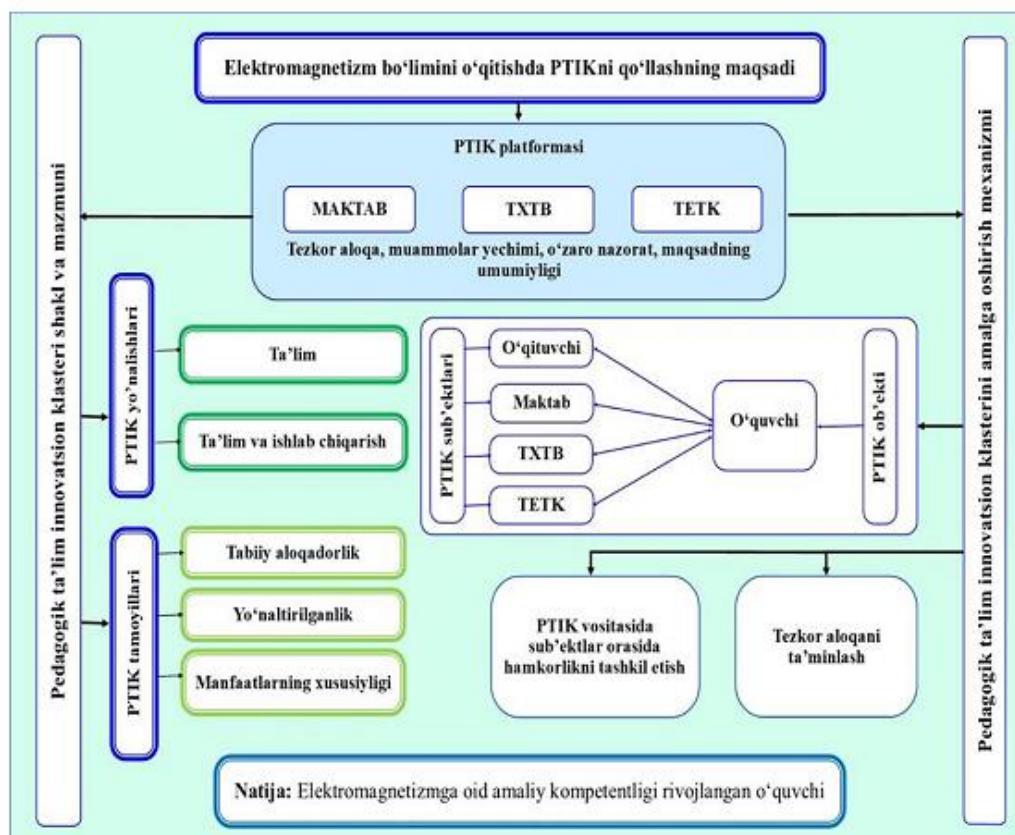
Jamiyatimizning ustuvor yo'nalishlari va qadriyatlari o'zgarib borayotgan hozirgi sharoitda ta'lrim tizimiga yangi talablar qo'yilmoqda. Bu talablar matabning asosiy maqsadi bo'lgan – ijtimoiy moslashuvchan ijodiy shaxsni shakllantirishdan iborat. Bunday sharoitda o'qituvchining vazifalari o'quvchiga faqat ma'lum miqdordagi bilim va ko'nikmalarni berish bilan cheklanib qolmasdan yosh avlodda yangi sharoitga mos keladigan xatti-harakatlar qilishga undaydigan yangicha tafakkurni shakllantirish lozim. Shunga ko'ra, umumiyo o'rta ta'lrim matablari amaliy kompetentligi rivojlangan o'quvchilarni tayyorlashga qo'yiladigan talablarning sifat jihatidan yangilanishi uchun zamonaviy yondashuv va ta'lrim texnologiyalarini izlashni belgilaydi. Bu esa o'quvchilarning fizika faniga oid bilim, ko'nikma va malakalarini rivojlantirishda o'qitishning zamonaviy yo'nalishi bo'lgan ta'lrim klasterini fizika faniga integratsiya qilish, o'qitish modellarini ishlab chiqish, o'quvchilarning ta'lrim klasteri sharoitida amaliy kompetensiyasini rivojlantirish bo'yicha metodik tizimni ilmiy asosda takomillashtirishni taqozo etadi.

Ta'lrim tizimida qo'llashning maqsadi muayyan geografik hududda joylashgan ta'limga aloqador sub'ektlarni yaxlit tizimga birlashtirib, ularni ta'lrim faoliyatida yagona maqsad va xususiy manfaat yo'lida muvofiqlashtirishni tadqiq etishdan iborat ekanligi yurtimiz va xorijlik olimlar tomonidan tadqiqotlar olib borilgan.

Pedagogik ta'lrim klasteri faoliyatining asosiy maqsadi sifatida matabdag'i eng yaxshi o'quvchilarni pedagog kasbiga targ'ib qilish; bo'lajak ta'lrim mutaxassislarini innovations tajribaga ega bo'lgan amaliyotlar bazasida tayyorlash muhitini yaratish; yosh mutaxassislarning kasbiy ko'nikmalarni egallash davri (mobilligi)ni qisqartirish; ta'lrim va tarbiya uzviyligini ta'minlovchi mexanizmlarni takomillashtirish hamda peda-

gog kadrlar tayyorlashda umumiyligi o'rtalim maktablari, ishlab chiqarish korxonalarini va OTM hamda boshqa talabgorlar bilan o'zaro tezkor qayta bog'lanish imkoniyatini yaratishni keltirib o'tish mumkin.

Pedagogik ta'limga innovatsion klasteri yo'nalishlari ta'limga, ta'limga va ishlab chiqarishdan iborat bo'lsa, pedagogik ta'limga innovatsion klasteri tamoyillari tabiiy aloqadorlik, yo'naltirilganlik, manfaatlarning xususiyligi kabi komponentlardan tashkil topgan. Bizning ishimizdagi ta'limga klasteri sub'ektlari qilib o'qituvchi, maktab, tuman xalq ta'limga bo'limi va tuman elektr tarmoqlari korxonalarini belgilab olingan. Ular yagona ob'ekt sifatida o'quvchilarning fanga oid kompetensiyalarini rivojlantirish yo'lida birlashadilar. Pedagogik ta'limga innovatsion klasterini amalga oshirish esa sub'ektlar orasida xamkorlikni tashkil etish va ular orasida tezkor aloqani ta'minlashga xizmat qiladi.

1-rasm. Elektromagnetizm bo'limini o'qitishda pedagogik ta'limga innovatsion klasterini tashkil etish mexanizmi

Shunday qilib, klaster modelini ta'limga muayyan tarmog'iда hususan umumiyligi o'rta ta'limga maktablarida fizika fanini o'qitishda samaradorlikka ta'sir etuvchi omil sifatida tadqiq etish, o'quvchilarning elektromagnetizmga oid amaliy kompetensiyalarini pedagogik ta'limga innovatsion klasteridan foydalanish orqali rivojlantirishga yo'naltirilgan metodik tavsiyalar ishlab chiqildi hamda tadqiqotimizning ilmiy-nazariy asoslari sifatida belgilandi.

O'quvchilarning bilish jarayoni va olgan bilimlarini amaliyatda qo'llay olish ko'nikmasini shakllantirish orqali ularni tarbiyalash va tasavvurlarini rivojlantirishga tayyorlashning pedagogik mexanizmi ta'limga ishlab chiqarish sohalari bilan bog'lash hamda

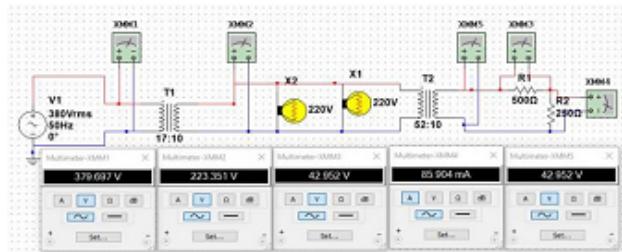
axborotlashtirish sharoitida amaliyotchi, kashfiyotchi, fasilitator, moderator modeli asosida amalga oshirilishi maqsadga muvofiq. Axborotlarning globallashuvi va kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan ta'limgarayonida o'qituvchining innovatsion tayyoragarligi iqtidorli o'quvchilarning bilish imkoniyatlari va intellektual salohiyatiga uyg'un bo'lishi talab etiladi. "O'quvchilarning elektromagnetizm bo'limiga oid amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish" modeli o'qitishda qo'llaniladigan ta'limgar (muammoli, qisman izlanuvchan, loyiha, tadqiqot) metodlari, o'qitishning texnik vositalari orasidagi o'zaro aloqadorlik elementlarini o'z ichiga oladi.

O'quvchilarning Elektromagnetizm bo'limiga oid amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan nazariy-metodologik komponentlar didaktik, texnologik va tashkiliy tamoyillarini qamrab olgan model ishlab chiqildi. Mazkur modelning mazmunli komponenti umumiy o'rta ta'limgar (dasturlari, maktab fizika darsliklari, elektromagnetizmni o'qitishda pedagogik texnologiyalarning tatbiqi, fizika o'qitishda amaliyotga yo'naltirilgan laboratoriya ishlari, namoyish tajribalari foydalanish modullarining o'quv-metodik ta'minoti, qo'shimcha materiallar, metodik tavsiyalarni o'z ichiga oladi). Tashkiliy-jarayon komponenti esa o'quvchilarni nazariy bilimlardan amaliyotda foydalanishga tayyorlash shakllari: masalalar yechish, mustaqil o'rganish, ijodiy mashq, topshiriqlarni bajarish; metodlari: fizikadan amaliyotga yo'naltirilgan laboratoriya ishlari, namoyish tajribalari to'plami, elektron darslik va o'quv qo'llanmalar, fizikaga oid axborot-ta'limgar muhiti; texnologiyalari: modulli texnologiya, pedagogik va axborot texnologiyalari, keys-texnologiya; vositalari: reproduktiv, muammoli, ilmiy tadqiqot, amaliy, loyihalash, kuzatishdan tashkil topgan.

Elektromagnetizmga oid amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish uchun turli texnologiyalar mavjuddir. Bu texnologiyalar o'quvchilarda eksperimental masalalarni yecha olishga yordam beradi. Masalan, elektromagnetizmga oid turli sxemalardan foydalanishni o'rganishda, o'quvchilarga tezkor qarorlarni qabul qilishda yordam beradi.

Fizikadan amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish uchun ta'limgar klasteri sharoitida o'quvchilarning elektromagnetizmga oid amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish masalasi o'quvchilarning fizikadan ta'limgar traektoriyasini belgilab berish, fizik qurilmalarning sanoatda ishlatalish imkoniyatlarini o'rganishdagi ijobjiy dinamikli tashkil etish mexanizmi hamda o'quv va laboratoriya torshiriqlarining shaxsiy o'sishga yo'naltirilganligi muhim hisoblanadi.

Umumiy o'rta ta'limgar maktablari o'quvchilarning elektromagnetizmga oid amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishda ta'limgar klasteri sharoitining didaktik imkoniyatlari fizik hodisalarini o'rganishda topshiriqlar hayotiyligini ta'minlovchi amaliyotga yo'naltirilgan laboratoriyalari hamda ishlab chiqarish sohalari uyg'unligining sinergetik ta'sirchanligini aniqlash uchun "Transformatorlarning tuzilishi va kundalik turmushda ishlashtilishni o'rganish" mavzusida laboratoriya ishlab chiqildi. Ushbu laboratoriya ishining bosqacha ishlardan farqi berilayotgan topshiriqlarning kundalik turmushda qo'llanilishidadir. O'quvchilarning amaliy kompetentligini rivojlantirishda ta'limgar ustuvorligini ta'minlash, zamonaviy qurilma va o'lchov jihozlaridan natija olish ko'nikma va malakalarini doimiy oshirib borish talab etiladi. Zamonaviy elektron o'lchov asboblarining ishlash prinsiplarini laboratoriya sharoitida o'rganishlari ularning kelgusi faoliyatlarida amalda qo'llay olish kompetesiyasini rivojlantiradi.

3-rasm. Transformatorlarning tuzilishi va kundalik turmushda ishlash tilishni o'rganish

Elektromagnetizm bo'limiga oid laboratoriya ishlarini bajarishda amaliy kompetensiyani shakllantirish uchun avvalo o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalaridan kelib chiqqan holda darslarni tashkil etish hamda dars mobaynida interaktiv ta'lif metodlaridan foydalanish samarali bo'ladi. "Assesment" (inglizcha "baho", "baholash") metodi o'quvchilarning olgan bilimlarini har tomonlama xolis baholash imkoniyatini ta'minlovchi topshiriqlar to'plami bo'lib, u bibliografik anketa, ta'lif sohasidagi yutuqlar bayoni, o'quv individual torshirig'i, bahs-munozara, interv'yu, ijodiy ish, test, individul keys, taqdimot, ekspert kuzatishi, rolli hamda ishbilarmonlik o'yinlari kabilardan tashkil topadi. Bu metod asosan quydagi uch maqsadga xizmat qiladi:

- o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarini har tomonlama, xolis baholash;
- o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatlarini aniqlash;
- o'quvchilarning amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladigan istiqbol reja (maqsadli dastur)ni shakllantirish.

"Assesment" metodi o'quv mashg'ulotlarining barcha turlarida (dars boshlanish yoki dars oxirida yoki o'quv predmetning biron-bir bo'limi tugallanganida) o'tilgan mavzuni o'zlashtirilganlik darajasini baholash, takrorlash, mustahkamlash yoki oraliq va yakuniy nazorat o'tkazish uchun, shuningdek, yangi mavzuni boshlashdan oldin ta'lif oluvchilarning bilimlarini tekshirib olish olish uchun mo'ljallangan. Ushbu metodni mashg'ulot jarayonida yoki mashg'ulotning bir qismida hamda yakka tartibda, uya vazifa berishda ham foydalansa bo'ladi. Bunda o'quvchilarning savollarga bergen javoblariga qarab ularni baholab boriladi. Baholashda asosiy e'tibor o'quvchilarning amaliy kompetensiyalarining rivojlanganligiga qaratiladi.

Nº	Savol	Javob
1	Transformator qanday qurilma?	Transformator – bu keng diapazonda o'zgaruvchan kuchlanishni (tokni) kuchaytirish yoki pasaytirishda ishlataladigan qurilmadir.
2	Transformatorlarning ishlash prinsipi qanday?	Transformatorlarning ishlash prinsipi o'zaro induksiya hodisasiga asoslangan. I ₁ o'zgaruvchan tok birlamchi o'ramda o'zgaruvchan magnit hosil qiladi. Bu esa, ikkilamchi o'ramda o'zaro induksiya EYuKn hosil etadi.
3	Transformatsiya koeffitsienti deb nimaga aytildi?	Transformatorning ikkilamchi o'ramida birlamchi o'ramiga nisbatan EYuK necha marta katta yoki kichikligini ko'ssatadigan koeffitsient transformatsiya koeffitsienti deb ataladi.

1-jadval. "Assesment" metodini qo'llash texnologiyasi

Ta'limiyl klasterlar monitoringli muhitda o'quvchilarning kompetensiyalarini rivojlan-

tirish uchun muhim rol o'ynaydi. Bundan tashqari, monitoringli muhitda o'quvchilarning o'ziga xos amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish imkoniyatini yaratadi.

Modelda keltirilgan nazorat-baholash komponenti: nazorat ishlari, dars jarayonida, yakuniy imtihon hamda o'z-o'zini nazorat: o'zini o'zi tahlil qilish, diagnostik savollar, tashhislash, tuzatish, amaliyotda qo'llash darajalarini baholash imkonini beradi. O'quvchilarning amaliy kompetensiyalarining rivojlanganligini baholash uchun akademik refleksiya hamda mezonlarini o'zlashtirish muhim amallardan biridir. Akademik refleksiya faoliyatning o'zgarishga ega bo'lishga yordam beradi. Bu o'quvchilarning o'z faoliyatlari va mulohazalarini o'zgartirish imkoniyatini beradi. O'quvchilarning amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishda kreativ darajalari ham muhim rol o'ynaydi. Bu esa o'z navbatida kreativ dunyoqarashni kengaytirish va o'z fikrlarini rivojlantirish imkoniyatini beradi. Bu o'quvchilarning o'z faoliyatlarida yangi va innovatsion ishlarni amalga oshirishga yordam beradi. Umuman, akademik refleksiya, mezonlarni rivojlantirish va kreativ darajalar o'quvchilarning amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim amallardan bo'lib xizmat qiladi. Bu amallar o'quvchilarning amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim omil sanaladi.

Ushbu modelning barcha komponentlari, amalga oshirish metodlari uyg'unligida Elektromagnetizm bo'limini o'qitishga qo'llash natijasida o'quvchilarning fanga oid amaliy kompetensiyalarini ma'lum darajada rivojlantirishga xizmat qiladi. Shunday qilib ta'lim klasteri sharoitida o'quvchilarning elektromagnetizmga oid amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish modeli fizika ta'limi jarayonida o'quvchilarning akademik traektoriyasini belgilab beradi. O'quvchilarning amaliy kompetensiyalarini rivojlantirishni ijobjiy dinamikli tashkil etishga mo'ljallangan o'quv topshiriqlari fanlararo integratsiya muhitida shaxsiy o'sish va kasbiy yo'nalganlikda qo'llash metodikasiga bog'liq bo'ladi. "Elektromagnetizm" bo'limini o'qitishda ushbu modelni qo'llash o'quvchilarning fanga oid amaliy kompetensiyalarini ma'lum darajada rivojlantirishga xizmat qiladi.

O'quvchilar amaliy kompetensiyalarining rivojlanganligini baholash mezonlari akademik refleksiyani namoyon etishning reproduktiv, produktiv, kreativ darajalarini axborotni o'zlashtirish, qayta ishslash va foydalanish jarayoniga differensial moslashtirish asosida takomillashtirildi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Incheon Declaration / Education 2030: Towards inclusive and equitable quality education and lifelong learning for all. <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002338/233813m.pdf>.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yildagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son farmoni. - Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 29.01.2022 y.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 19-martdag'i PQ-5032-son Qarori. / Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 19.03.2021 y., 07/21/5032/0226-son.
4. Muhamedov G'.I. Pedagogik ta'lim innovatsion klaster: ehtiyoj, zarurat,natija. // Xalq so'zi, jamiyat, 15-fevral 2019 y.

Bosh muharrir:
Mahmudov Sarvar Yuldashevich

Mas'ul kotib:
Suyarova Lutfiya Muxiddinovna

Bosh dizayner – badiiy muharrir:
Mamasoliyev Akbarali Hamzayevich

TAHRIR HAY'ATI:

Xilola UMAROVA, Risboy JO'RAYEV, Komiljon MUQIMOV, Ulug'bek INOYATOV,
G'ayrat SHOUMAROV, Maqsudjon YULDASHEV, Oynisa MUSURMONOVA, Lola MO'MINOVA,
Dilyara SHARIPOVA, Barno ABDULLAYEVA, Rohatoy SAFAROVA, Xolboy IBRAGIMOV,
Ravil IS'YANOV, Mirodiljon BARATOV, Shaxnoza XALILOVA, Sharibboy ERGASHEV,
Yashin ISMANDIYAROV, Alisher UMAROV, Muhabbat MIRSALIYEVA, Bahodir MA'MUROV,
Shukurullo MARDONOV, Ulfat MAHKAMOV, Muhayyo UMARALIYEVA.

JAMOATCHILIK KENGASHI:

Dilshod KENJAYEV, Sobitxon TURG'UNOV, Nargiza RAXMANKULOVA, Abduhalim MAHMUDOV,
Kamola RISKULOVA, Feruza QODIROVA, Islom ZOKIROV, Ravshan ABDUXAIROV.

Tahririyat manzili:

Toshkent shahar Shayhontoxur tumani Navoiy ko'chasi, 30-uy.
E-mail: xalq_talimi@xtv.uz Tel: (0 371) 231-16-51, Faks: 231-16-52
t.me/xalqtalimi_jurnali. http://t.me/xalq_talimi_jurnali.

Jurnalga yuborilgan maqolalarga javob qaytarilmaydi, jurnalda e'lon qilingan maqolalardan
oltingan matnlar "Xalq ta'lifi" ilmiy-metodik jurnalidan olindi, deb ko'rsatilishi shart.

Jurnal 2015-yil 20-martdagи 214/2-sonli qarori bilan OAK ilmiy nashrlari ro'yxatiga kiritilgan.

"TAFAKKUR NASHRIYOTI" MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Toshkent shahri, Shayhontoxur tumani, Navoiy ko'chasi, 30-uy

Bosishga ruxsat etildi: ____ -y. Qog'oz bichimi 70x100 1/16. Ofset bosma usuli.
Shartli b.t. 12,0. Adadi ____ nusxa. – buyurtma.
Bahosi kelishilgan narxda.

Ushbu songa mas'ul – Abduqodirova Shohida Akmalxo'ja qizi

Jurnalga taqdim etilgan barcha materiallar <https://rustxt.ru/antiplagiat> sayti hamda https://t.me/check_antiplagiat_bot da monitoring qilinadi.

© "Xalq ta'lifi" jurnali, 2023.